

Na návšteve u najstaršej občianky Jasova

Nie je zvykom prezrádzať vek žien, ale v tomto prípade môžeme urobiť výnimku. Naša občianka Anna Skurkayiová oslávila totiž tohto roku úctyhodných 99 rokov. Pri tejto príležitosti sme ju v mene obce Jasov navštívili a zablahoželali k jej narodeninám, s priáním, aby sme sa o rok všetci stretli v takom zdraví. Prekvapila nás hneď na začiatku, keď práve odkladala ručné práce, háčkovanie. K slzám dojatá Annuška néni ďakovala za návštevu a hlavne za to, že v obci si na ňu spomenuli. Náš malý darček prijala s veľkou radosťou a nás potešila dobrou náladou a ochotou pózovať s nami pri foteaní. Porozprávala nám príbehy zo svojho života – ako pracovala v dielni na háčkovanie, ako prežila prvú a druhú svetovú vojnu – a ukázala nám zbierku svojich vzácných bábik, ktoré dostala ešte od tunajších mníšok. Často a s láskou spomína na svojho manžela, spomínala aj krásne časy, keď sa ešte spolu korčuľovali. Teraz sa teší na každý deň, keď príde opatrovatelka

Milka, či jej manžel, ktorého volá gazda. Oni sú tí, ktorí jej zabezpečujú stravu, hygienu a postarajú sa o potrebné veci okolo domu. Stálu spoločnosť a ochranu jej robí aj verný biely psík Csöpi. Pýtali sme sa Annuška néni na recept, ako dosiahnuť taký pekný vek. Jej odpoveď znela: „Veľa pohybu a strava – jesť všetko, ale v malom množstve.“

Z tejto návštevy sme odchádzali plní spokojnosti, ktorou nás naplnila a dúfajúc, že o rok ju pri oslavách „stovky“ nájdeme v plnom zdraví.

Hádanka: Má maskáče, je vytrvalý, nebojácny, ochotný pomáhať iným, má rád vodu no nemá rád oheň a je do-bro-voľ-ný. KTO JE TO?

(kinraižop)

Komcom marca sa uskutočnila prvá výročná členská schôdza Dobrovoľného hasičského zboru v Jasove. Správu o činnosti predniesol jeho predseda Peter Tóth. Poukázal na to, že zbor má 70 členov a požiadal prítomných o minútu ticha pre členov zosnulých v minulom roku: p. Gajdoša a p. Kozela. Vyzdvihol dobrú spoluprácu s vedením obce, za čo pán starosta prevzal aj ďakovný list, keďže sa po rokoch podarilo vyriešiť problematiku hasičského vozidla. Vyjadril aj radosť nad obnovením sochy patróna hasičov – sv. Floriána. Nezabudol

poďakovať ochotným členom, ktorí sa činili pri pomoci na obecných akciách. Na záver oboznámil prítomných s hlavnými úlohami a plánom práce na rok 2010, pričom zdôraznil, že možnosť využívať hasičské vozidlo umožní členom aj vyššiu aktivitu pri príprave a reprezentovaní na hasičských súťažiach.

Pokračovanie na strane 12 ►

OBSAH

Strana 4:
**Nový chodník v obci
+ názory okoloidúcich**

Strana 5:
**Na vandrovke
po Jasove**

Strana 8:
Počítače v knižnici

Strana 10:
Siedmy div Jasova

Strana 12:
Povodne u nás

Strana 13:
**ZLATÝ AMOS
Z JASOVA**

Strana 15:
**Ako sa pridať
k lukostrelcom?**

Strana 16:
**Žiacke mužstvo
na 1. mieste**

UZNESENIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA – výňatky

Obecné zastupiteľstvo:

č. 190/01OZ/2010

Berie na vedomie:

oboznámenie sa s integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS Rudohorie a nemá k nej výhrady

Uznesenia prijaté na 12. mimoriadnom zasadnutí OZ v Jasove, konanom dňa 28. 1. 2010

č. 191/01OZ/2010

Schvaľuje:

1. Predloženie žiadosti o poskytnutie podpory lokálnej stratégie komplexného prístupu obce Jasov na realizáciu projektových zámerov v rámci LSKxP ktoré sú realizované ako:
  - a) Revitalizácia verejných priestranstiev v časti obce Jasov
  - b) Zvýšenie kapacity a úrovne predškolskej výchovy prostredníctvom rekonštrukcie a rozšírenia Materskej školy v Jasove
  - c) Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu v obci Jasov na Komunitné centrum
  - d) Rozvoj komunitnej práce v obci Jasov
2. Zabezpečenie realizácie projektov/Žiadostí o NFP spracovaných zo schválenej žiadosti o poskytnutie podpory LSKxP
3. Financovanie projektu požadovanou mierou spolufinancovania z celkových oprávnených výdavkov na jednotlivé projekty

č. 192/01OZ/2010

Schvaľuje:

Kúpu požiarnickej AVIE od obce ZÁBIEDOVO na základe verejného ponukového konania za cenu odsúhlasenú OZ vo výške 2100 eur. Zároveň súhlasí s úhradou všetkých nákladov spojených s prepisom nákladného auta na obec Jasov.

č. 193/01OZ/2010

Schvaľuje:

Užívanie služobného auta starostovi obce Ing. Gabrielovi Nagyovi na súkromné účely počnúc mesiacom Január 2010 za určených podmienok.

Uznesenie z 18. riadneho zasadnutia OZ v Jasove, konaného dňa 1. 3. 2010

č. 194/03OZ/2010

Berie na vedomie:

1. Správu o plnení uznesení
2. Správu o činnosti a aktivitách obecného úradu
3. Správu hlavného kontrolóra obce o vykonaných kontrolách
4. Odporúčacie stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu Programového rozpočtu obce na rok 2010 a predpoklad na roky 2011 – 2012
5. Programový rozpočet Základnej školy v Jasove na rok 2010 a predpoklad na roky 2011 – 2012
6. Prejavenie vôle maďarského mesta Bélapátfalva (Župa Heves) a Obce Jasov (okres Košice-okolie) uzatvoriť partnerskú zmluvu o spoločenskej, kultúrnej a hospodárskej spolupráci.

195/03OZ/2010

Schvaľuje:

Programový rozpočet Obce Jasov na rok 2010 a predpoklad na roky 2011 – 2012.

197/03OZ/2010

Schvaľuje:

Zmenu Uznesenia č. 118/03OZ/2009 o určení výšky nájomného a poplatkov za služby v obecných nájomných bytoch a to nasledovne: Výška poplatku za služby vo výške 61,41 € sa znižuje o poplatok za elektrickú energiu t.j. o 39,83 € na výšku 21,58 € od 1. 3. 2010

198/03OZ/2010S

Schvaľuje:

- A. Žiadosti o dotácie na rok 2010 z rozpočtu Obce Jasov v zmysle VZN č. 3/2009 pre:
1. Futbalový oddiel TJ AC Jasov, futbalový oddiel TJ TATRAN Jasov
  2. CSEMADOK základná organizácia v Jasove
  3. Poľovnícke združenie SKALA v Jasove
  4. TJ AC Jasov – lukostrelecký oddiel
  5. TJ AC Jasov – turistický oddiel

199/03OZ/2010

Schvaľuje:

Finančnú podporu činnosti klubu dôchodcu v Jasove v roku 2010 z rozpočtu obce

201/03OZ/2010

Schvaľuje:

Zriadenie FITCLUBU – posilňovne v budove súpisné číslo 182 nachádzajúcej sa na parcele č. 167 vedeného na LV 867 v lukostreleckom areáli – Vykonanie nutných stavebných úp-

rav a zakúpenie základného najnutnejšieho zariadenia

203/03OZ/2010

Schvaľuje:

Opätovné vyhlásenie výberového konania na prenájom nebytových priestorov:

1. Súp. č. 45 v zmysle Uznesenia č. 112/03OZ/2009 zo dňa 23. 3. 2009
2. Súp. č. 268 v zmysle Uznesenia č. 177/12OZ/2009 zo dňa 14. 12. 2009

č. 1/2010

podalo návrh

v súlade so zákonom č.80/1920 Zb. o obecných pamätných knihách a vládny nariadením č. 169/1932 Zb. a §39 Štatútu obce Jasov na vydanie VZN o kronike obce Jasov

č. 2/2010

podalo návrh

v súlade so zákonom č. 250//2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a doplnkov na vydanie VZN o usmernení ekonomickej a podnikateľskej činnosti na území obce

*Úplné znenie týchto nariadení je prístupné na Obecnom úrade, prípadne na stránke obce.

Štatistika obyvateľstva k 31. 12. 2009

Počet obyvateľov: 3115

Veková štruktúra obyvateľov:

Predproduktívny vek
(do 18 rokov): 1183

Produktívny vek
(od 19 do 60 rokov): 1651

Poproduktívny vek
(nad 60 rokov): 281

Údaje z evidencie obyvateľstva:

Počet novonarodencov: 50

Počet úmrtí: 21

Do obce sa prisťahovalo: 32

Z obce sa odsťahovalo: 39

Na ktorom mieste vo Vašom rebríčku hodnôť je ochrana rodiny a majetku?

Predstavte si, že máte váš domov dokonale zabezpečený:

- 1 O aké starosti ste ľahší?
- 2 Aký to je pocit? Áno, skvelý pocit.
- 3 Môžem si to dovoliť? Ale, môžete.

Je veľmi nepríjemné stratiť za pár minút všetko, čo ste si rokmi úsilia nadobudli. Zbavte sa strachu, že Vaše zdravie a majetok nie sú v bezpečí!

Tieto detektory sú schopné na základe analýzy teplôt v miestnosti spoľahlivo detekovať pohyb človeka v priestore.

Pre detekciu rozbitia sklenenej výplne sa dnes používajú akustické detektory rozbitia skla.

PROFESIONÁLNE ZABEZPEČOVACIE SYSTÉMY

Pokiaľ sa na kúrenie alebo varenie používa plyn, malo by byť samozrejmosťou použitie detektora úniku plynu.

Detektor otvorenia dverí, k 80 % vlámaní dôjde prekonaním vchodových dverí. Preto je ochrana vstupu najpodstatnejšia.

Zabezpečíme pre Vás aj kúpu na splátky!
„TENTOKRÁT KÚPTE SVOJEU RODINE BEZPEČIE!“
INFOLINKA 0944 11 99 83

Bielenie zubov

Do našej ambulancie jasovčania často zavítajú s prosbou bielenia zubov. Hoci tento zákrok nevykonávame, je z nášho povolania a poslania potrebné dať záujemcom na vedomie niekoľko informácií predtým, než sa k tomuto radikálnemu kroku odhodlajú.

Medzi príčiny, ktoré vedú k zmene farby zubov, zaraďujeme: genetické príčiny, užívanie liekov, zlá hygiena ústnej dutiny, tetracyklínové zuby, chemické vplyvy, vekový faktor.

Začiatok farebnej úpravy zubov je datovaný do r. 1877, kde ako bieliaci prostriedok bola použitá kyselina chlorovodíková a ďalej peroxid vodíka vo vyššej koncentrácii (až 30%). V 60. rokoch 20. storočia sa k bieleniu zubov začal používať karbamidperoxid, pôvodne určený k ošetrovaniu ďasien. Prvý komerčný, dostupný prípravok bol patentovaný v r. 1989.

V súčasnej dobe 90% zubných lekárov prevádza bielenie vitálnych zubov, 9% bielenie zubov bez drene. Ordinačné bielenie preferuje 8% zubných lekárov, domáce bielenie zriadené v ordinácii preferuje 92% lekárov.

Materiály používané k bieleniu:

- peroxid vodíka 30 – 35 %
- peroxid močoviny (karbamidperoxid) 10 – 22 %

Klimatické hodnotenie:

– **indikácie:** pacient so zdravým, prípadne sanovaným chrupom, s dobrou ústnou hygienou

– **kontraindikácie:** pacient s kazivým chrupom, zlou ústnou hygienou, veľkou kazivosťou, v prípadoch s viacerými výplňami v prednom úseku chrupu, u čelustovo-ortopedických anomálií, so zdravotných dôvodov sa neodporúča tehotným a dojčiacim ženám.

Väčšina zubných lekárov bielenie zubov neodporúča a to preto, že všetky bieliace prostriedky sú založené na pôsobení odvápenia povrchovej vrstvy skloviny. Ide v podstate o princíp zubného kazu. Navyše, ak sa bielenie opakuje častejšie alebo nevhodne, môže prísť k poškodeniu chrupu, a to zápalom zubnej drene alebo až k vzniku zubného kazu. Ak sa napriek tomu niekto rozhodne pre tento zákrok, mal by sa obrátiť na zubného lekára a v žiadnom prípade by si nemal nechať bieliť zuby v kozmetických salónoch. Základom starostlivosti o chrup je však pravidelné a dôkladné čistenie a pravidelné prehliadky u zubného lekára.

MUDr. Ficsórová Kristína, MK DENT,
s. r. o. Jasov, súkromná zubná ambulancia

Použitá literatúra:

zubný lekár č. 7 – 8. 2010, str. 6,
Stejskalová Jitka

– Konzervační zubní lékařství, str. 122

V obci máme nový chodník

Ako ste si už poniektorí stihli všimnúť, v obci máme nový chodník, ktorý sa tiahne od veľkej zákruty na Medzev až po koľajnice v časti obce zv. Podzáмок (Podhradie).

Tento chodník bol realizovaný v rámci Projektu rozvoja obce. Áno, na mieste chodníka predtým zvykli parkovať osobné autá pred domami tu bývajúcich občanov a preddomie bolo vysypané štrkom alebo lemované udržiavanou zelenou trávčkou. Ale pri dôkladnejšej analýze situácie musíme myslieť aj na to, že tento chodník v budúcnosti napomôže nielen tunajším domom odvieť dažďovú vodu vďaka systému odvodňovacích rúr, ktoré sú súčasťou jeho konštrukcie (určite ste registrovali aké následky mala dažďová voda na tento úsek na jar tohto roku), ale napomôže aj priblížiť sa k Európskemu trendu ciest a v neposlednom rade k bezpečnosti chodcov. Uvedomme si aj skutočnosť, že áut bude len a len pribúdať. Uvedomme si aj skutočnosť, že áut bude v súčasnej stúpajúcej úrovni tretieho tisícročia len a len pribúdať. A mi sa s nimi musíme naučiť žiť tak, ako sa to naučili ľudia vo väčších mestách, či inde. Ak im teda necháme širší úsek cesty, nebudeme obmedzovať sami seba, ani ich.

Účelom tohto chodníka je teda chrániť chodcov pred kolesami áut a je navyše projektovaný pre efektívnejšie napomáhanie odtoku vôd, ktoré napr. aj v júnovom období blokovali tento úsek. V neposlednom rade sa tým vytvorila prechádzková zóna k najnavštevovanejším krásam našej obce.

Na túto aktivitu obce sme si vypočuli aj názory niektorých okoloidúcich. Našli sa takí, ktorí považujú chodník za užitočný, no aj takí, ktorí nás obsypali nelichotivými názormi. Podelíme sa s vami o ne:

Pani 1: „Aj tento chodník patrí k tým veciam, ktoré nám formujú a skrášľujú po kúskoch tvár obce.“

Pán 2: „Konečne je tu cesta pre chodca. Doteraz tu bola len cesta pre autá. Necítim sa obmedzene, ale skôr bezpečne.“

Pani 3: „Mne osobne sa nepáči. Je zbytočný. Chodilo sa mi dobre aj po ceste. S autami sa dohodneme. Nechodí ich zase tadiaľto tolko.“

Pani 4: „Je to dobré, len som zvedavá, dokedy sa mu podarí zachovať pôvodný stav“

Pani 5: Momentálne považujem túto ulicu za najkrajšiu. Je to priam „Jasovské korzo“. Som rada, že sa to zrealizovalo a dúfam, že k všeobecnej spokojnosti ľudí.

Pán 6: „Zbytočne vyhodené obecné peniaze, dali by sa aj lepšie využiť.“

Pani 7: „Chodník je krivý, sľušovaná práca.“

Pani 8: „Určite sa nájdu takí, ktorí budú haníť vznik tohto chodníka, ale to sú ľudia, ktorým nevyhoviete ani keby sa tu vybudovala rovno „Eifelovka“. Chodník tu bol už dávno potrebný a tešme sa z neho“.

N.F.

Rok volieb

Tento kalendárny rok priniesol možnosť dvakrát pristúpiť k volebným urnám. 12. júna Slovensko definitívne rozhodlo, kto bude spravovať v nasledujúcich rokoch veci verejné. Viac ako 4 milióny oprávnených voličov malo možnosť vybrať si z 18 strán svojich zástupcov do národnej rady SR. Predsedovia volebných komisií sa zhodli na tom, že v porovnaní s uplynulými parlamentnými voľbami prichádzalo k voličským urnám omnoho viac ľudí. Ani v Jasove to nebolo inak. V porovnaní s poslednými voľbami, ktoré sa konali v roku 2006, prišlo tohto roku k volebným urnám o vyše 200 voličov viac. Jasovčania tak voľby do NR SR v prvom kole podporili svojou 61 % účasťou a volili nasledovne:

1. EURÓPSKA DEMOKRATICKÁ STRANA	6 hlasov
2. Únia – Strana pre Slovensko	4 hlasy
3. Strana rómskej koalície – SRK	1 hlas
4. Paliho Kapurková, veselá politická strana	1 hlas
5. Sloboda a Solidarita	83 hlasov
6. Strana demokratickej ľavice	17 hlasov
7. Strana maďarskej koalície – Magyar Koalíciós Pártja	70 hlasov
8. Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko	173 hlasov
9. Komunistická strana Slovenska	4 hlasy
10. Slovenská národná strana	13 hlasov
11. NOVÁ DEMOKRACIA	6 hlasov
12. Združenie robotníkov Slovenska	0 hlasov
13. Kresťanskodemokratické hnutie	22 hlasov
14. Ľudová strana Naše Slovensko	26 hlasov
15. Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana	109 hlasov
16. AZEN – Aliancia za Európu národov	0 hlasov
17. SMER – sociálna demokracia	155 hlasov
18. MOST – HÍD	545 hlasov

Volebné miestnosti sa opäť po druhýkrát otvoria na jeseň, kedy si budeme voliť svojho starostu. Termín komunálnych volieb je stanovený na 27. novembra. Nezabúdajme, že právo voliť je jednou z foriem účasti občanov na správe vecí verejných. Nevzdávajme sa tohto práva a možnosti rozhodovať o tom, čo sa bude diať v budúcnosti v našej obci. K tomu je však potrebné prísť k urnám a vyjadriť spokojnosť so zmenami, ktoré nastali za posledné 4 roky, alebo aj nespokojnosť, odovzdaním svojho hlasu. Ak teraz premeškáme príležitosť vyjadriť svoj názor, na ďalšiu si budeme musieť pár rokov opäť počkať. Oprávnené osoby by mali toto právo využiť v plnej miere, bez ohľadu na to, či sa už na veciach verejných podieľajú aktívne alebo pasívne.

N.F.

OZNÁMENIE

o počte obyvateľov obce Jasov
pre voľby do orgánov samosprávy obcí,
ktoré sa budú konať **27. novembra 2010**

Obec Jasov podľa §16 odst. 9 zákona SNR č. 346/1990 Zb.
o voľbách do orgánov samosprávy obcí
v znení neskorších predpisov
týmto oznamuje, že má k 2. 9. 2010
3169 obyvateľov

PONUKA PRÁCE:

Podnikateľ hľadá skúseného elektrotechnika
s maturitou a praxou min. 2 roky.

Kontaktujte: 0944 11 99 83

Na vandrovke po Jasove

Z nemalej dielne neďaleko starej pošty sa opäť ozýval cven-got kladív, ako tradične každý deň, no tentoraz každou sekundou rýchlejší a intenzitou hlučnejší. Tak sme sa skočili pozrieť, čo sa to tam deje.

Pán výtvarník, umelecký kováč a jeho húževnatý spolupracovník Tibor Kišš, umelci vo svojom odbore, ktorých je v širokom okolí málo, dostali nečakanú návštevu. Okrem nás k nim zavítala kováčka „ako hora“ – z Nemecka. Ulla Brungs sa v našej obci, konkrétne u rodinky Kalmárových zdržala 11 týždňov, aby sa priučila kováčskych zručností a odhalila tajomstvá pravej slovenskej dielne. Pán Kalmár mal vo svojej dielni už od roku 2001 niekoľko zahraničných návštev z Francúzska aj Nemecka. Wandergezzellers – „učni na vandrovke“ – sú čosi ako naši bývalí tovariši, a tak táto tradícia trvá až dodnes. Po škole majú totiž študenti v Nemecku možnosť ukončiť posledný ročník záverečnou – maturitnou – skúškou, alebo sa vyberú na 2 roky na vandrovku. Zaujímavosťou však je, že nesmú byť bližšie svojho bydliska ako 50 km, nesmú mať so sebou mobil, fotoaparát a nesmú pracovať za plácu. Na vandrovke sú odkázaní sami na seba a na dobrých ľudí, ktorí ich prichýlia a dajú im stravu a posteľ. Ullu študovaný autopriemysel veľmi neoslovil a tak si so sebou vzala spacák a prostredníctvom organizácie „Sekera a kelňa“ sa vybrala vandrovať. Okrem zážitkov a príhod z jej ciest tu zanechala poriadny kus svojej práce a srdca. (Viď foto – slnečné hodiny) Tí mladší a odvážnejší si snáď môžu v dnešnej kríze vziať aj dobrý príklad a vybrať sa získavať pracovné skúsenosti a príležitosti tam, za hory – ak hory neprichádzajú za nimi. Na záver snáď patrí poďakovanie nášmu kováčovi a jeho rodinke za prezentovanie seba samého nielen ako človeka, ale aj ako „Jasovčana“, v dobrom svetle a popriať aj naďalej pevnú ruku a kreatívnu myseľ pri svojej práci.

„A Ulle, ak skončí vandrovku a podarí sa jej prečítať tieto riadky, prajeme veľa dobrých referencií od dobrých ľudí a hlavne aby vydržala v tom čo začala a v čo verí. (M. Kalmár)”

N.F.

Slnečné hodiny – Ulla Brungs v strede

Súťaž o najkrajšie mesto a obec Slovenska. Hlasujme za Jasov.

Ak kliknete na <http://www.slovakregion.sk/jasov>, môžete zvýšiť našu šancu byť medzi výhercami. Hlasovať za našu obec môžete maximálne jedenkrát za hodinu (to znamená, že jedno a to isté mesto/obec dostane od jedného hlasujúceho maximálne 24 hlasov denne). Vyhrá mesto/obec, ktoré získa najviac hlasov. Navyše – každý mesiac spomedzi registrovaných hlasujúcich žrebujú jedného užívateľa, ktorý vyhrá víkendový pobyt pre dve osoby. Hlasovať môžu aj neregistrovaní – anonymní návštevníci portálu. Nevýhodou je, že nebudú môcť byť zaradení do žrebovania o vecné ceny. Výsledky budú zverejnené 3. 11. 2010 o 12.00 hod.

„NOVÁ KRV PRE SVET“

14. jún je Svetový deň darcov krvi (SDDK). Tohtoročnou témou Svetového dňa darcov krvi 2010 je osloviť čo najviac mladých ľudí. Prispejte k rozšíreniu darcovskej základne a oslovte svojich rovesníkov ale aj starších a mladších, k darovaniu krvi. SDDK sa zameriava na ochranu ľudského života, ku ktorej prispieva dobrovoľné darcovstvo krvi bez akéhokoľvek osobného nároku za túto službu.

Jasovská kvapka krvi: doteraz darovalo z našej obce krv už 123 – „Jasovčanov“.

Buďte 124. darcom a zaradte sa tak medzi 26-tich darcov krvi z Jasova, ktorí získali bronzovú, striebornú či už zlatú plaketu.

A tí, ktorí nestihli darovať krv v júni, v tento Svetový deň darcov krvi, nech nezúfajú. Krv bude možné darovať priamo v Jasove. Ešte v priebehu tohto roka organizuje Kultúrne stredisko Jasovskú kvapku krvi, ktorá sa uskutoční v priestoroch kultúrneho strediska za účasti transfúznej služby z Košíc. O presnom termíne vás bude informovať kultúrna pracovníčka našej obce. Prihlásiť sa však môžete už odteraz u slečny Farkašovej v Obecnej knižnici.

„Verím, že to bude dobrá príležitosť pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Dúfam, že sa nás zide aspoň tých 20 dobrovoľníkov potrebných pre zrealizovanie takéhoto výjazdu. Odvahu by mali nabrat najmä naši rovesníci – mladí prvodarcovia. Niet čoho sa báť.“

Norika Farkašová a Mária Pekarovičová – prvodarkyne

Pódium je len pre tých odvážnejších a tí ostatní nech sa len prizerajú

Čo podniknúť vo voľnom čase? Počúvať hudbu na MP3 prehrávači, zatancovať si na didžejne, zaspievať si, ísť do kina na film s obľúbeným hercom? A čo tak zahrať si, zaspievať a vystúpiť pred živým publikom a sám sa stať obľúbeným hercom? Na to prvé nájde odvahu snáď každý, no druhá kategória je len pre tých odvážnejších.

V našom okolí je viac inštitúcií, ktoré umožňujú plnenie takýchto snov. Podnecujú zmyslové aktivity a tvorivosť. Jednou z nich je napr. **Základná umelecká škola (ZUŠ) v Moldave nad Bodvou**. Opýtali sme sa Alicky Kaputovej – občianky našej obce – učiteľky klavíra na tejto ZUŠ na to, čo všetko by sme mohli na takejto škole robiť a čím všetkým by sme sa mohli stať. Tu sú jej odpovede na naše otázky:

S akými úspechmi sa môže pochváliť Vaša škola? „ZUŠ Moldava nad Bodvou je štvorodborová škola s hudobným, tanečným, výtvarným a literárno-dramatickým odborom. Bránami našej školy prešlo už desiatky vynikajúcich umelcov pôsobiach po celom svete. Spomeňme napr.:

1. **Viliam Csontos** – moderoval reláciu Prominenti, výherca súťaže Elán, spevák vo vokálnej skupine Fragile
2. **Peter Sasák** – huslista, momentálne dabuje v Slovenskej televízii
3. **Karin Kováčová** – spoluzakladateľka skupiny Popstar v Maďarsku
4. **Arnold Feke**, žiak doc. Martina Činovského – je autorom docentovho ryteckého prepisu, robí úzkoprofilové práce – cenné papiere, navrhoval poštovú známku a ďalší...

Okrem menších súborov pracuje na škole orchester pod názvom Art Orchestra. Veľkým zážitkom a úspechom bolo spoluúčinkovanie orchestra so známym saxofonistom z Budapešti St. Martinom a speváčkou Zsedényi Adrienn na adventných koncertoch. Mnohí žiaci vďaka absolvovaniu ZUŠ pokračujú v štúdiu na umeleckých školách ako Konzervatórium, Stredná škola úžitkového výtvarníctva,

Vysoké školy umeleckého zamerania (design, fotografia, architektúra...), môžeme teda povedať, že im škola poskytla základy pre budúce povolania.”

Kto sa k vám môže pridať? „Na našej škole majú možnosť vzdelávať sa predovšetkým tí žiaci, ktorí navštevujú ZŠ, ale radi privítame aj stredoškolskú mládež a dospelých. Na škole pôsobia aj skupinky vytvorené z detí z MŠ, kde venujeme osobitú pozornosť podchyteniu nadaných detí.“

Kde sa prezentujete? „Výsledky neúnavnej práce žiakov a ich pedagógov sa prezentujú pri rôznych príležitostiach, v rôznych domáciach a medzinárodných projektoch, v spolupráci s rôznymi inštitúciami, na rôznych podujatiach školy, na humánných a charitatívnych vystúpeniach, ako aj v zahraničí. Žiaci školy pravidelne dodávajú program na Dni mesta Moldavy, vernisáže, účinkujú na koncertoch v Drienovských kúpeľoch, v kostole, na letnej akadémii v Jasove, takisto v Jasove sprijemili posedenie učiteľov pri príležitosti ich sviatku. Žiaci prispeli v mesiaci máj k zatraktívneniu podujatia Noc múzeí. V rámci programu pripraveného pre návštevníkov hradu Krásna Hôrka víтали hostí fanfáry v podaní trubkárov našej školy a prehliadky kaštiela Betliar zase obohatili vystúpenia našej cimbalistky.

Viete nám v krátkosti vymenovať vaše najdôležitejšie aktivity?

DECEMBER – vianočné a adventné koncerty

APRÍL – žiaci hereckého odboru každoročne naštudujú a predvedú muzikálovú rozprávku, ktorá sa v doobedňajších hodinách prezentuje pre žiakov MŠ a ZŠ

MÁJ – každoročne sa naštuduje spoločný projekt v spolupráci všetkých odborov školy, ktorý sa takisto hráva pre ZŠ formou výchovných koncertov (napr. Stretnutie súčasnosti s minulosťou, Hudba a tanec, Vývoj džezovej hudby...)

– Slávnostné vyradenie a koncert absolventov

JÚN – prehliadka netradičných komorných zoskupení

AUGUST – účinkovanie žiakov na stretnutí zahraničných umelcov v Maďarsku (Nyíregyháza)”

Teší ma, že veľa mladých ľudí vniklo do tajomstiev umenia a poznania. Zároveň sa naučia vnímať krásno, byť citlivejšími.“

Som rada, pani učiteľka, že ste obohatili a zachránili duše mnohých detí. Myslím si, že takýto druh podpory pôsobí preventívne pred súčasnými silnými negatívnymi javmi a učiteľia sú tak často spoločníkmi detí, keď dospelí nemajú na nich čas.

N.F.

Naša krásna obec je srdcovou záležitosťou mnohých z nás. Nieкто to prejavuje činorodou prácou v prospech obce, nieкто aktívnu účasťou v spoločenských a športových organizáciách, iní zase i v niekoľkých aktivitách súčasne. Úprimný obdiv a lásku k obci cítiť aj zo slov p. Halásza, ktorý nádhernými slovami básne opisuje krásu malebného mestečka, vychádzajúc z hrdosti na bohatú minulosť a končiac nádejou, že aj súčasní obyvatelia cítia podobne a prejavia záujem o kvalitný spoločenský a kultúrny život v obci.

Halász József Jászórol

*Őseinknek a barlang adott védelmet,
Mely most szöp csepköivel díszleg
A természeti erők övezredeken át
Csodálatosan gazdagga formálták.*

*Barlang üregei áttéltek egy kis történelmet
Falain írásos emlékek sokasága díszleg
Megfordultak itt katonák, harcosok
De a jászói lakosoknak is védelmet adott.*

*A barlang fölöt büszkén ál a hármás szikla,
Mégmászta eszt már sok ember s maga Griska.
Ált itt vár, mit romba döntenek,
Tájakat innen oly sokan nézni szeretnek.*

*Védi Jászó népét ez a szürke szikla,
A természet pusztító bélyegét erre is rányomta.
Pusztított itt már több árvíz, tűzvész
S áttélte két világháború szörnyűségét.*

KAMARÁT • Materská škola Jasov 62

*V našej škôlke „KAMARÁT“,
každý s každým má sa rád.
Spolu si tu šantíme,
spievame a tančíme.
Zážitkov je viac než veľa,
zapamätať si ich treba
bolo toho veru dosť
– všetko pre našu radosť.*

POCHOVÁVANIE BASY

Karneval vo **FEBRUÁRI** – veru sme sa zabávali.
Valentína oslávili, srdiečka sme vyrobili.
Pôst sa blížil pomaličky, chystali sa naň detičky:
Fašiangový sprievod mali – basu, tú sme pochovali.

MAREC mesiac knihy je, ale to už každý vie.
V **knižnici** sa schovávajú, tajomstvá nám prezrádzajú:
ako papier vyrába sa i **Morena** vynáša sa;
putovanie Kvapky vody; svet i vesmír v knihe boli.

V **APRÍLI** je sviatkov veľa, pripomenúť si ich treba:
Deň vtáctva i **mesiac stromu**, sviatok **Veľkej noci** k tomu.
Smelý zajko – kamarát, ten má všetky deti rád...
ochrancovia prírody – to sme predsa všetci – my.

Rozkvitnutý mesiac **MÁJ** – veľa lásky rozdeľujú.
Mamka, ocko, deti k tomu, **rodina** je keď sme spolu.
Bábätko mi doma máme, s láskou sa oň postaráme.
Mája sme si postavili a stužkami ozdobili.

JÚN je mesiac všetkých detí, teplé leto už k nám letí.
Osľavy a výlety – boli sme tam ja i ty...
Deň detí len jeden deň? V našej škôlke aj týždeň.
Prvý deň sme športovali, medaily sme získavali.
Na druhý deň námorníci plavili sa na pramici.
Ostrov zdravia nás už čakal, vitamíny každý spapal.
Na tretí deň slnko svieti, plná trieda šťastných detí.
Tmy sa veru nebojíme, hviezdíčkami zasvietime.
Štvrtá farba zelená – vodník na nás pozerá.
Dušičiek sú plné džbány, obed varia vodnícke mamy.
Končí „**Týždeň radosti**“ bez smútku a bez zlosti,
odmeny si zaslúžime, na deň ďalší sa tešíme.

Deň otcov a **výlet v ZOO**, zážitkov sme mali mnoho.

Rok sa končí pomaličky, **rozlúčia sa** aj detičky
tie najstaršie – **predškoláci**, v septembri už veľkí žiaci.
Ďakujeme, škôlka milá, že si nás tu prichýlila,
sme tu ako rodina na ktorú sa pomína.

Keď neveríš, len tam bež, zažiješ to všetko tiež...

V mene všetkých detí spracovala riaditeľka MŠ Bc. Alica Kleinová

VYNÁŠANIE MORENY

ŠIBI – RYBY

DEŇ
RODINY

TÝŽDEŇ
PLNÝ RADOSTI

ROZLÚČKA
PREDŠKOLÁKOV

„TRINÁSTA KOMNATA“

Začiatkom marca ožila **Trinásta komnata** našej knižnice najmenšími návštevníkmi – škôlkarmi. Všetky deti, a bolo ich skoro 40, si prišli vypočuť príbeh: „AKO VZNIKLA KNIHA“.

Téma: „Čoskoro nás čaká škola – a s ňou aj veľa dobrých kníh

Deti sa pri návšteve knižnice stretli s budúci kamarátkami – knižkami. Na vlastné oči sa presvedčili, že knihy a čítanie je veľká zábava, ktorá prináša i poučenie. Zoznámili sa s postupom, ako a kedy kniha vznikla, porozprávali sa o najkrajších, najlepších, najznámejších knižkách. Zahrali sa so slovom FANTÁZIA a premietli si niekoľko dobrých ukážok kreslených i sfilmovaných rozprávok (Shreck, Blesk, G-force, Tom a Jerrie, Popoluška, 101 dalmatíncov...). Zoznámili sa s Deduškom večerníčkom, Ferdom mravcom. Spolu s tetou knihovničkou si zahrali v rozprávke. Nakoniec urobili veľkého hadíka a nasledovali pani knihovničku, ktorá im celú knižnicu poukazovala.

Malí škôlkari i teta knihovnička si sľúbili, že sa opäť stretnú v knižnici a prečítajú si rozprávku o Matejovi Hrebendovi – vďaka ktorému knižky spoznali mnohí ľudia na Slovensku.

N.F.

ĎAKUJEME

V rámci projektu Marec – mesiac kníh – kúp si knihu, poteš blízkeho i seba – sa vzbieralo celkovo 34,08€. Ďakujeme všetkým návštevníkom, všetkým ktorí si kúpili vyradenú knihu aby potešili svojich blízkych či už seba a v neposlednom rade tak pomohli knižnici získať príspevok na rozšírenie knižného fondu. Zároveň vítame nových čitateľov, ktorí využili možnosť zapísať sa do knižnice za polovičnú cenu zápisného a stali sa tak jej členmi a taktiež ďakujeme ZŠ a MŠ za ich účasť na prednáškach a projektoch, do ktorých sa zapojili a aby sme nezabudli, ďakujeme aj všetkým, ktorí prišli nahliadnuť a obdivovať jej bohatý fond z príležitosti dní venovaných knižnici – miestu rozprávok, dobrodružstiev, lásky a múdrosti.

Akcia: „KÚP SI KNIHU ZA SYMBOLICKÚ CENU“ – vďaka úspešnosti ďalej pokračuje.

Knihovnička Nóríka

Nudí Vás čakanie na autobus a cestovanie sa vám zdá byť nekonečne dlhé? A TV program na dnešný večer Vás tiež neoslovil? Chystáte sa zajtra k lekárovi a už teraz sa bojíte času stráveného v čakárni?

Koniec nudy a strachu. Príďte sa zapísať do obecnej knižnice, kde si odteraz okrem čítania dobrej knihy pri relaxačnej hudbe môžete aj zasurfovať na internete, či vypožičať si časopisy na vyplnenie dlhých nudných chvíľ. Členovia knižnice majú najnovšie k dispozícii aj počítače s internetom a môžu si tak okrem odchodu autobusov zistiť aj dnešné počasie, pozrieť zameškané denné spravodajstvo, vyhľadať recepty na zajtrajší obed a mnoho ďalších zaujímavostí. Na internete totiž, podľa mnohých nás, nikdy nie je nuda. Proti nude v autobuse, či u lekára môžete bojovať aj tak, že si u nás vypožičiate zdarma časopisy. A ak vás tu nezdrží ani pohľad na vzácne exempláre kníh, tak sa aspoň pokocháte v našom strome postavenom z knižiek alebo už len na seba v našich dvoch veľkých zrkadlách.

Teší sa na vás knihovnička Noríka Farkašová

HODINKA PRE TVOJE TELO A MYSEĽ

Od januára tohto roku sme sa pravidelne – každý štvrtok – stretávali na hodinách jogy v telocvični miestnej Základnej školy. Osobne sa chcem poďakovať pánovi starostovi, pani riaditeľke a všetkým, ktorí pomohli zabezpečiť priestory na cvičenie, a ktorí zabezpečujú ich čistotu. Ďalej sa chcem poďakovať ľuďom, ktorí pravidelne chodia na jogu. Vďaka nim sa vytvorila skupina, v ktorej prevládala veľmi príjemná atmosféra a mohli sme cvičiť až do začiatku letných prázdnin.

Pôvod jogy:

Slovo joga znamená spojenie, čím je naznačené zjednotenie všetkých častí ľudskej bytosti. Podľa klasickej indickej jogovej filozofie je to cesta k úplnému oslobodeniu, k zjednoteniu celej bytosti s univerzálnym duchom. Joga nie je náboženstvo, je to veda – tak ako matematika alebo fyzika..

Jogou sa dajú upevniť morálne a etické hodnoty, dosiahnuť stavy koncentrácie a meditácie, prekrištalizovať telo i myseľ...

Hlavný rozdiel medzi jogou a inými športovými aktivitami je ten, že v joge nie je pohyb cieľom, ale prostriedkom k získaniu zdravia. V joge sú dôležité vnútorné pocity, subjektívne prežívanie a vnímanie tela. Cvičiť jogu môže každý, pretože je to individuálne cvičenie, ktoré sa prispôsobuje každému cvičencovi, podľa momentálnych možností jeho tela a zdravia. V joge nikdy nesúťažíme ani sa neporovnávame. Každý je zameraný sám na seba, cvičenie prevádza len v rámci svojich možností, necvičíme za prah bolesti. Základom jogy je sústredenie na danú činnosť a určitú časť tela, ktorá sa precvičuje a pohyb sa zosúladí s dýchaním – opäť individuálne, každý podľa svojho tempa dýchania. Dýchanie je zosynchronizované s pohybom. Ak je cvičenie prevádzané dôsledne, telo vytvára intenzívne vnútorné teplo, ktoré čistí svaly, orgány a vyplavuje nežiaduce toxíny, ktoré odchádzajú z tela von. Pri takomto spôsobe cvičenia sa harmonizuje myseľ, duša a telo.

Joga nám dáva v dnešnom uponáhľanom svete možnosť spomaliť a načúvať svojmu vnútru, zharmonizovať sa a tým načerpať novú energiu. Hodina jogy trvá 1,5 hodinu.

Pravidelné cvičenie jogy má vplyv na zlepšenie flexibility celého tela, správnu funkciu všetkých vnútorných orgánov v ľudskom tele, aktivuje životnú energiu v tele, odbúrava fyzické a psychické bloky, uvoľňuje myseľ a telo, umožňuje poznanie seba samého i kontrolu dýchania a zlepšuje koncentráciu.

Odporúčame denne si nájsť aspoň 20 minút na cvičenie. Vďaka tomu sa budete cítiť fyzicky aj psychicky veľmi dobre. Zdravie nie je samozrejmosť, ale treba sa o neho starať. Pravidelným cvičením jogy získate pevné telo, dobrú funkciu vnútorných orgánov a pokojnú myseľ. Najlepšie je jogu cvičiť ráno na lačno alebo večer. Predtým nejest ťažké jedlo aspoň 1 hodinu. Prajem príjemné cvičenie, pevnú vôľu a veľa pozitívnych skúseností s jogou.

Prajem príjemné prázdniny a stretneme sa opäť na jeseň.

Monika Gedeonová, učiteľka jogy

Začiatkom FEBRUÁRA bolo v obci vidieť osôbky, schádzajúce sa zo všetkých strán s karimatkami a plecničkami ku základnej škole. Všetky išli za jedným cieľom, a už cestou sa zoznamovali a skamarátili – išli totiž na spoločnú hodinu aerobiku. Na prvej avizovanej hodine aerobiku sa nás cvičeníek k všeobecnej spokojnosti zišlo až 26 vo veku

od 16 do 70 rokov. Cvičili sme hodinu a pol, plne vyťažené. Predpokladáme, že sa mnohí nezaobišli bez „svalovky“, ako predpovedala cvičiteľka p. Monika Cyngelová. Ale súčasne všetkých ubezpečila, že kým príde leto, každá z prítomných vraj takýmto tempom určite dosiahne svoj cieľ, či predsavzatie: schudnúť, vyformovať sa do plaviek, dosiahnuť kondičku, alebo – ako sa vyjadrila skupina skôr narodených cvičeníek – vydržať celé dni v záhradke.

Na spoločných hodinách sme sa naučili základné aerobik kroky a rôzne variácie, osvojili sme si techniku správneho cvičenia, aby sme si ním neublížili, ale liečili. Naťahovali sme svaly, ktoré počas vianočných sviatkov a „zimného ničnerobenia“ ochabli. Vládla skvelá nálada, nechýbal úsmev na tvári – hlavne keď sme prekonávali to, čo sa zdalo nezvládnuteľné pre mnohé z nás. Každá prekonávala samu seba a rámeč svojich možností a jedna druhú ťahala, niekedy veru aj kryla. Odkaz cvičiteľky bol na záver: „*Len nevyrabujte chladničku po príchode domov!*“ No, proste, bolo to skvelé. Pri odchode domov bolo evidentné, že všetky sme unavené, ale nik sa vážne nestožoval.

No a cvičenie aerobiku spolu s jogou je vraj ešte účinnejšie, preto neváhajte a na jeseň sa pridajte k nám. Opäť začíname.

N.F.

ŠTÚDIO PAŤKA na Watsonovej ulici č.3

Masáže pre zdravie a krásu

Na masáže ako aj na terapiu sviečkou je možné objednať sa u Paťky na tel. č. **0904 122 181, 0908 878 225**

PONÚKAM VÁM LEN TO NAJLEPŠIE:

Masáže pre zdravie:

- klasická masáž tela celková
  - športová masáž
- klasická masáž tela celková relaxačná – harmonizujúca
  - masáž chrbta a šije alebo čiastočná masáž tela
- medová detoxikačná masáž
  - čokoládová masáž
- masáž lávovými kameňmi
- lymfodrenážna masáž
- kozmetická lymfodrenáž tváre
  - antocelulitýdna masáž
    - baby masáž
  - zoštíhľovacie zábaly
    - zábaly

Ušné a telové sviečky:

- ◆ **Eukaliptová silica** – proti zápalom dýchacích ciest, nádche, proti astme a kašľu
- ◆ **Levandulová silica** – proti migrénom a reumatickým bolestiam
- ◆ **Čajovníková silica** – proti mykózam, pôsobí ako prírodné antibiotikum
- ◆ **Citrónová silica** – určená na odstránenie tráviacich problémov a proti kŕčom
- ◆ **Muškatová silica** – proti menštruačným bolestiam PMS
- ◆ **Rozmarínová silica** – proti reumatickým a svalovým bolestiam
- ◆ **Bez silíc** – na všeobecnú preventívnu aplikáciu a pre alergikov na akúkoľvek silicu

SVETOVÁ UDALOSŤ ROKA

Zachytili sme informáciu o jave z 28. 2. 2010 v Jasove (ale aj inde) z rozhlasu Rádio Slovensko, ktorá znela zhruba nasledovne:

Ján Svoreň – odborník: „Išlo o BOLID – meteorit, ktorý bežne vnímame ako „padajúcu hviezdu“, ale v takej intenzite ako to bolo 28. februára nezvykne byť. Meteorit vstúpi do atmosféry, trie sa o molekuly vzduchu a dochádza k odlupovaniu jeho častí, čo je sprevádzané výbuchom a zábleskom keď je vo výške cca 20 – 30 km nad Zemou. Niekedy ho sprevádza aj tlaková vlna a jeho časti môžu dopadnúť aj na Zem – avšak ide o časť cca 10 kg – veľkosti päste. Pri dopade môže vytvoriť maximálne malú priehĺbku, určite nie veľkorozmerný kráter.“

Občania z Jasova reagovali na tento úkaz diskusnými príspevkami na webstránke obce. Niektorý nám písali okamžite po tom, čo sa to stalo, iných to zobudilo zo spánku, ako naznačovali časti príspevkov. Niektorí si z toho vtipkovali o pozdrave zelených mužičkov z Marsu, iní možno začali strúhať dobrotu v pomyslení na príchod konca sveta ☺ Ďakujeme za reakcie, delíme sa o ne:

1: x – „Kto ešte videl, či počul ten výbuch??? okolo 23.30, dnes 28. 2. 2010? Všetko bolo ako za denného svetla vonku a potom asi minútu na to prišla ta tlaková vlna, ktorá trvala asi 30 sekúnd a stále sa zosilňovala. ... vraj to bolo vidieť aj v Rožňave“

2: xy – „Bolo to vidieť naozaj aj v celom Jasove, hukot prišiel neskôr a vonku nebolo nič vidieť, nebol ani vietor. Presvetlilo nám to celú izbu, bolo to veľmi zvláštne. Ten hukot bol nepríjemný, naháňal strach. Videli to aj kolegyně a bolo to vidieť aj v Medzeve.“

3: Xyz – „Aj ja som to počul. Mohol to byť nejaký meteorit!“

4: „Ak je tak, nech nás Boh ochraňuje“ – podotkol starší pán pri potravinách v neďelu ráno.

A ešte správa z novín:

28. februára 2010 bol zaznamenaný nad východným Slovenskom pád meteoritu, ktorého prvé fragmenty sa podarilo nájsť 20. marca 2010 pri dedinke Vyšný Klátov neďaleko Košíc. Astronómom aj študentom sa podarilo zozbierať 64 úlomkov meteoritu o celkovej

hmotnosti 3,92 kilogramu. Najväčší mal vyše 11,8 centimetra a 2,19 kila. Najmenší len 8 milimetrov a 57 gramov. Pôvodný meteorit vážil tony. Pri prechode atmosférou však jeho drvivá časť zhorela.

Zo 40 tisícok meteoritov, ktoré doteraz ľudia našli na Zemi, je košický v histórii astronómie len 15. na svete, o ktorom budeme vedieť, skadiaľ z vesmíru vlastne prišiel a kade lietal.

V médiách sa objavovali informácie, že na čiernom trhu by gram meteoritu stál viac ako 500 dolárov. „V skutočnosti kus podobného meteoritu v Kanade stál len 36 dolárov. U nás sa ale predávať nesmú, nálezcovia sú ho povinní odovzdať vedcom,“ hovorí Tóth. Zároveň však hovorí o lákavej odmene. „Okrem symbolickej finančnej čiastky meno nálezcovi bude večné veky sprevádzať vystavený exponát.“

Zdroj: <http://korzar.sme.sk>, www.jasov.sk.

N.F.

Netopiere – siedmy div Jasova

Ak vyslovíte medzi prírodovedcami meno obce Jasov vybaví sa im okrem historických a súčasných zvláštností obce aj tajuplní obyvatelia – netopiere. Patria možno vo verejnosti k málo známym osobitostiam obce, ale rozhodne ich prítomnosť tu môžeme zaradiť k siedmim divom tohto územia. Publikované údaje o ich výskyte v Jasove z roku 1887 (Károly Siegmeth, 1887) patria k najstarším z oblasti zoológie netopierov u nás. Podzemné priestory predovšetkým Jasovskej jaskyne a ostatných jaskýň v okolí spolu s chodbami opustených baní a pivníc ako aj podkrovné priestory kláštora a iných historických budov sú ideálnymi miestami kde sa ukrývajú, zimujú i rozmnožujú.

K stálym a zaujímavým netopierom Jasova patrí **podkovár veľký**. Odbornikom je známa jeho početná populácia v zimnom období. V jaskyni, na rozdiel od iných miest u nás, vytvára vyše 200 kusov tesne zoskupenie netopierov nezabalených do lietacích blán.

K druhom, s ktorými prídu obyvatelia Jasova najčastejšie do styku patrí **podkovár malý**. Objaviť ho môžete visieť zabaleného do lietacích blán v šopách, chatkách, pivniciach ale aj na povalách starších domov. V jaskyni zimuje do 300 kusov tohto netopiera avšak počet ne-

musí byť konečný, nakoľko je veľa iných miest, o ktorých v obci nevieme kde by sa mohol ešte nachádzať.

Netopier veľký ako aj jemu podobný **netopier ostrouchý** je známy iba zo zimovania v jaskyni v počte niekoľkých desiatok kusov.

K častejšie sa vyskytujúcim netopierom územia patrí aj **netopier brvitý**. K rodeniu mláďat sa uchyluje do podkrovia kláštora, zimu prečká v počte do 75 kusov v podzemí jaskyne.

Jeden z najmenších našich netopierov **večernica malá** nachádza v Jasove svoje letné sídlo.

Z podkrovia budov, zo štrbín dreveného obloženia fasád vylietajú desiatky týchto netopierov, aby okolo pouličných svetiel a v korunách stromov vychytali lietajúce komáre. Zimovanie týchto netopierov v Jasove je výnimočné. Ostatné druhy netopierov vyskytujú sa v území ojedinelo a máme o ich prítomnosti neucelené informácie. Za účelom poznania situácie vo výskyte netopierov prebieha od roku 1994 v Jasovskej jaskyni monitoring zimujúcich netopierov a za účelom poznania letných kolónií aj sledovanie netopierov v podkroví Jasovského kláštora a na iných tradičných miestach ich výskytu. Krúžkovaním netopierov v minulosti sme získali informáciu o tom, že podkovár veľký sa tu dožil 22 rokov. Ďalším zaujímavým poznatkom bol údaj o letnom po-

byte „jasovských“ podkovárov malých v podkroví chatiek v Šugove. Podľa údajov na krúžku vieme, že do Jasova na zimu sa zlietajú aj podkováre veľké z tokajskej oblasti Maďarska, že naše „jasovské“ podkováre veľké boli chytané až v Liskovskej jaskyni pri Ružomberku. V súčasnosti prebieha v Jasove výskum netopierov metódou telemetrie. Poprední odborníci zo Slovenska a Česka podkovárom južným upevnia na telo mini vysielачky a sledujú pomocou antén a satelitu ich pohyb na území.

Abý sa verejnosť, pre ktorú sú netopiere záhadné a pravdu povediac často odporne živočíchy dozvedela o ich živote viac organizujeme v septembri priestoroch jaskyne spolu so Správou jaskyne podujatie pod názvom „Noc netopierov, kde sa môžu účastníci zoznámiť nielen s netopierkármi ale hlavne s netopiermi a dozvedieť sa o och živote čo najviac zaujímavosti. O konaní tohtoročného podujatia bude verejnosť včas informovať.

Miroslav Fulín

Poľovnícke združenie „SKALA“ Jasov

Kto ešte nevie, jún je Mesiacom poľovníctva a prírody. Ako iste tušíte – poľovníci si túto udalosť každoročne pripomenú spoločným stretnutím – oslavou sviatku prírody a poľovníctva. Keďže jún bol nevyspytateľný kvôli počasiu, naše oslavy sme preložili na júl. Tak sme sa stretli 31 júla 2010 na našej poľovníckej chate, kde sme privítali poľovníkov a ich členov rodiny. Samozrejme, nemohli chýbať hostia – pán starosta Ing. Nagy a naši bývalí kolegovia. Ďalším dôvodom nášho stretnutia boli oslavy našich jubilantov a s tým súvisiaci fantastický poľovnícky guláš Posedenie bolo veľmi príjemné. Aj sme si „zapoľovali“ - spomienkami.

Týmto prajem mojim kolegom „lovu zdar“.

Františka Fehérová

Aktivity miestnej organizácie Únie žien

O tom, že Únia žien v Jasove pracuje aktívne, svedčia jej akcie.

Začiatkom roka sa uskutočnila výročná členská schôdza, kde pani predsedníčka E. Körtvélyová vyhodnotila vo svojej správe činnosť a hospodárenie Únie žien za uplynulý rok a tiež predniesla návrh plánu aktivít na tento rok. Príjemnú atmosféru tejto schôdze v reštaurácii Skala doplnila dobrá večera a výborné koláče.

Pri príležitosti 100. výročia MDŽ sa v marci členky znovu stretli. Prítomné dámy pozdravil p. starosta Ing. G. Nagy, ktorý priblížil tiež históriu sviatku MDŽ ako dňa ich boja (v New Yorku od r. 1857) za sociálne a politické zrovnoprávnenie, za solidaritu a mier. Zlatým klincom programu bola tradičná ruža od pána starostu pre každú prítomnú členku.

Nádherný zážitok mali členky Únie žien, ktoré sa zúčastnili operetného predstavenia Čardášová princezná v Štátnom divadle v Košiciach. Rozjarené príjemnými pocitmi z predstavenia vychádzali z autobusu s tým, že takéto akcie treba zopakovať častejšie.

Ženy tvrdia: „Relaxovať a oddychovať sa doma nedá“. Preto organizoval výbor Únie žien v auguste zájazd do Maďarska – Hajdúszoboszló. Krásne počasie a dobrá nálada boli tiež dôvodom, že ženy si skutočne oddýchli a zrelaxovali sa.

V marci sa naša predsedníčka p. Körtvélyová zúčastnila krajského informačného fóra v Košiciach. Stretnutia sa zúčastnila aj europoslankyňa Mgr. Monika Smolková, ktorá rozprávala o svojej ceste k politike, ale tiež o práci poslancov, hlavne žien, v Euro-parlamente. Práve na jej pozvanie sa v dňoch 15. – 18. mája 2010 zúčastnila naša predsedníčka zájazdu do Štrasburgu. V programe zájazdu bola prehliadka Európskeho parlamentu, účasť na zasadnutí

pléna, stretnutie s poslancami EU zo Slovenska a diskusia s nimi. So svojimi zážitkami sa p. predsedníčka podelila s nami na členskej schôdži.

Krajská organizácia Únie žien Slovenska pravidelne organizuje umeleckú súťaž v prednese poézie a prózy – Vansovej Lomnička. Úniu žien v Jasove reprezentovala

naša členka Mgr. Pekarovičová – v kategórii próza, kde získala za svoj prednes tretie miesto. Bolo to skvelé podujatie, s krásnymi umeleckými zážitkami.

Ako tradične, aj toho roku členky pripravili fantastický guláš pre deti pri príležitosti ich sviatku.

Ako vidieť, akcií, ktoré organizuje Únia žien, je dosť. Len treba prísť. Sme veľmi rady, že každým rokom pribúdajú nové členky. Ale nezabúdame ani na tie, ktoré nás opustili. Minútu ticha sme si uctili pamiatku pani Gregovej a pani Horňákovej, ktoré nás opustili, a na ktoré budeme ešte dlho spomínať.

A čo ešte dodať na záver? Asi takú výzvu. „Ženy, držme spolu, pomôžeme si a bude nám aj veselo“.

Plánované aktivity na rok 2010, ktoré nám ostali:

SEPTEMBER – Deň únie žien

OKTÓBER – návšteva starších občanov v obci

NOVEMBER – Katarínske posedenie

(tradičná Katarínska zábava)

Pozdravenie jubilantiek v priebehu roka:

– január až jún na MDŽ alebo na DEŇ MATIEK

– júl až december na Katarínske posedenie

„Všetkým srdečne blahoželáme a prajeme pevné zdravie a ešte veľa spokojných rokov medzi nami.“

Mgr. Mária Pekarovičová – členka Únie žien v Jasove
a p. Eva Körtvélyová – predsedníčka Únie žien v Jasove

NAŠE JUBILANTKY:

Hiblárová Terézia ☘ Bokšaiová Gizela ☘ Nagyová Agnesa
Karafová Eva ☘ Eibenová Helena ☘ Tóthová Mária

► Pokračovanie zo str. 1

Naša obec v spolupráci s obcami Vtáčkovce a Beniakovce usporiadali prvú nočnú pohárovú súťaž v Košickom kraji. Súťaž bola spojená s oslavami 64. výročia SNP, vďaka čomu sa jej zúčastnilo veľké množstvo občanov našej a okolitých obcí, ako

aj súťažiacich družstiev. Keďže sa jednalo o prvú súťaž tohto druhu v našom kraji, prišli aj družstvá z väčšej dialky ako Vyšná Rybnica, mesto Medzev a obec Lesíček. Akcia sa skončila s veľkým úspechom, a preto starosta obce František Petro a veliteľ DHZ Ploské Luboš Stoličný vyjadrujú poďakovanie všetkým sponzorom, obciam a organizátorom, ktorí sa podieľali na usporiadaní tejto súťaže.

Poďakovanie patrí členom dobrovoľných požiarnikov, ako aj ďalším ochotných pomocníkov z radov občanov ktorí spolu postavili pred obecným úradom vysoký Máj z príležitosti spoločenskej akcie stavenie Mája.

Netreba zabúdať ani na našich najmenších požiarnikov, ktorí nás reprezentovali dňa 7. 5. 2010 na okresnom kole celoštátnej hry „PLAMEN“, ktorá sa konala v Poproči. Súťažilo sa v troch disciplínach: požiarny útok CTIE, štafeta 8 x 50 m cik-cak, požiarny útok s vodou. Kolektív mladých hasičov bol dobre pripravený a napriek počasiu sa nevzdávali. Obsadili 23. miesto, pričom na veľmi prísne kritériá doplatili hlavne nováčikovia. Chvála patrí aj trénerom za ich trpezlivosť a ochotu pripravovať deti na tieto súťaže. Myslím, že ich voľný čas je na nezaplatenie. A „klobúk dole decká“ aj pred vami, že svoj voľný čas trávite takto.

Už od začiatku mája sa konali predprípravy veľkej súťaže, ktorá mala prebiehať práve v našej obci. Súťaž – Obvodné kolo súťaže dobrovoľných hasičských zborov – bola naplánovaná na 6. 6. 2010. Keďže sa jednalo o prvú súťaž tohto druhu v našej obci, predchádzala jej dlhá a náročná príprava. Výbor DHZ v Jasove spolu so pánom starostom členmi obecného zastupiteľstva a kultúrnou komisiou, sa viackrát stretli kvôli organizačným záležitostiam.

S prvými júnovými dňami prišli aj prvé pochybnosti, či sa tento plánovaný veľký deň uskutoční. Ničivá sila prírody v podobe neprestávajúcich dažďov zmietla i posledné nádeje. Hasiči od 4. júna od rána do neskorej noci s ochotou pomáhali pri čerpaní vody z pivníc rodinných domov, angažovali sa aj pri záchranných prácach na Mlynskej ulici, či v ZŠ, kde voda zaplavila viacero priestorov budovy. Aj touto cestou za tieto činy vyjadrujeme pochvalu a vďaka. A tá patrí aj všetkým, ktorí v tieto dni ponúkli pomocnú ruku. Veď nezabúdajme – citujem anonyma z diskusie našej webstránky: „Nezabúdajme, že sú to predsa len dobrovoľní požiarnici, čo znamená, že v o svojom voľnom čase pomáhajú druhým a nevysedávajú doma hľadajúc dôvody na hanenie druhých“.

Obvodná súťaž dobrovoľných hasičov sa teda, z dôvodu nepriaznivého počasia, ktoré znehodnotilo terén futbalového ihriska, ko-

nala až 20 júna. Ani v tento deň spočiatku počasie neveštilo nič dobré. Napokon sa umúdrilo a súťažiaci mohli predviesť výsledok svojich snažení a celkovej pripravenosti – i keď rozmočený terén im to neľahčoval.

Prajeme im do budúcnosti veľa úspechov, aby sa všetci len zlepšovali, a hlavne aby robili dobré meno sebe, obci a okresu.

N.F. v spolupráci s členkou DHZ v Jasove Ildy Filčákovou

POVODNE U NÁS

Sú v živote situácie, ktoré prídu nečakane a človek je voči nim bezmocný. Jednou z nich sú aj povodne. Voda zaplavuje pivnice v rodinných domoch, polia, záhrady, verejné priestranstvá – a to je ten lepší prípad, keď nie sú obeť na životoch.

Takúto situáciu zažili aj obyvatelia našej obce v mesiacoch máj – jún. Daždivé počasie naplnilo korytá riek a tie sa na mnohých miestach v obci vyliali. Boli miesta, kde len centimetre chýbali, aby sa voda nevyliala. Kláštorná ulica bola niekoľko dní peši neprechodná, pretože cez dva pozemky pretekala voda. Obecný úrad zmobilizoval dobrovoľníkov, ktorí naplňali vrecia pieskom a ukladali ich na kritické miesta. Boli to pre mnohých ťažké chvíle, ale ľudia si navzájom pomáhali a táto udalosť ich spájala. Veľké poďakovanie patrí našim dobrovoľným hasičom, ktorí cez deň, ale aj v noci, pomáhali ťahať vodu z pivníc, často za veľmi ťažkých podmienok. Asi najhoršie bolo na tom to, že dážď neprestával, nedali sa robiť odborné úpravy, len bolo treba čakať. Až keď sa počasie umúdrilo, vyčistili sa rigoly, prevrátil sa úsek pod cestou aby voda mohla odtekať a tiež vyčistili koryto Bodvy na kritickom úseku.

Túto udalosť sme s napätím prežívali všetci. Keď sme sledovali správy v TV, aké ničivé účinky spôsobila voda ani nie v ďalekých obciach, zistili sme, že nie sme na tom najhoršie. U nás väčšie materiálne škody, ani straty na životoch, našťastie neboli. Pripomíname obyvateľom, že v postihnutých oblastiach poskytuje materiálnu

pomoc Slovenský červený kríž. Okrem iného sa podieľa na informovaní verejnosti, ako chrániť zdravie, distribúciou publikácie z Úradu verejného zdravotníctva „Pravidlá zdravotnej bezpečnosti obyvateľov počas povodní“, poradenstvom a psychosociálnou podporou.

ZLATÝ AMOS

„Učitelía sú tí nenápadní a usilovní ľudia, ktorí naučili čítať aj písať všetkých prezidentov.“

Ako každý rok, aj toho roku sa vyhlásila celoslovenská súťaž o „ZLATÉHO AMOSA“. Cieľom projektu je predovšetkým ohodnotenie učiteľov, ktorí podľa žiakov významne prispievajú k vytváraniu kvalitného vzťahu medzi žiakmi a učiteľmi. Toto podujatie sprevádza tradícia oceňovania učiteľov za aktívnej účasti žiakov.

Dozvedeli sme sa, že do tejto súťaže postúpila aj občianka našej obce a rozhodli sme sa zapojiť do hlasovania odkazom na webstránke našej obce: www.jasov.sk, kde mal každý z vás možnosť kliknúť v prospech našej favoritky – Mgr. Františky Fehérovej. Františka vyučuje na Gymnázium Štefana Moysesu v Moldave nad Bodvou a v ZŠ Jasov výtvarnú výchovu a so žiackymi prácami už má za sebou nejedno ocenenie. O obľúbenosti našej favoritky svedčí aj skutočnosť, že ako druhá v poradí postúpila za Košický kraj do celoslovenského kola. Kto ju však do tejto súťaže prihlásil, kedy, kde, a prečo? ... na tieto otázky sme požiadali Františku, aby nám odpovedala osobne.

1. Prezrad' nám, ako to všetko začalo, kto ťa prihlásil?

Do súťaže ma prihlásili študenti, konkrétne žiacka školská rada. Žiaci o mne písali krátku charakteristiku, príbeh o tom, ako ma vnímajú a spolu s fotografiou a vyše 50 podpismi ju poslali do súťaže. Príbehy boli hodnotené odbornou porotou.

2. Koľko internetových hlasov sympatanta si dostala?

Keďže sa do hlasovania mohol zapojiť naozaj každý, netrúfam si ani tipovať, aká bola suma hlasov. Viem len, že za posledné hlasovanie som mala cca 1700 hlasov, za čo sa chcem aj touto cestou všetkým poďakovať. Hlavným, najdôležitejším kolom

Foto: Vadasy

v súťaži však bola voľná disciplína a VI-ZITKA učiteľa. Vizitka mala zobrazovať symbiózu medzi žiakmi a učiteľom. Bola to 30 sekundová ukážka – záber o mne a o deťoch. A vo voľnej disciplíne deti vystihli mňa ako osobu, ktorá sa narodila aby sa stala učiteľkou výtvarnej výchovy.

3. Koľko súťažiacich postúpilo do prvého, resp. semifinálového kola?

Do Ankety bolo prihlásených 71 učiteľov a z každého kraja postúpili 2 učiteľia.

4. Bola medzi tebou a ostatnými súťažiacimi rivalita? Ako si sa cítila v kruhu svojich súperov, povedz nám o svojich pocitoch.

Zišla sa veľmi dobrá partia učiteľov a kolegov. Rivalitu som nepocitovala, nemala som dôvod. Teší ma, že som stretla takých skvelých ľudí.

5. Kde a kedy sa konalo semifinálové kolo?

Semifinále ankety Zlatý Amos sa po prvý krát v histórii konalo mimo Košíc – a to v Žiline, dňa 27. marca 2010. Už od rána zo všetkých kútov Slovenska postupne prichádzali súťažiaci semifinalisti v sprievode žiakov a študentov. Vo veľmi priateľskej atmosfére začala na obed príprava na večernú súťaž. Myslím, že všetci zúčastnení prijali svoje úlohy veľmi zodpovedne. Štáb pracoval na doladení programu všetkých súťažiacich a organizátori čakali na príchod členov poroty. Atmosféra reflektorov, kamier a veľkého pódia, vo mne nevyvolávali nervozitu, ale skôr naopak. Tešila som sa, že tam môžem byť. Vytykam si len, že som v deťoch od začiatku tlmila šancu postúpiť, pretože porota v prevažnom počte zastupovala Západné Slovensko. Deti však dali do poslednej chvíle zo seba všetko, v myšlienke, že sme tam naposledy. Cítili sme sa výborne, bez strachu a nervozity. Večerom nás sprevádzali moderátori rannej show. Musím uznať, že poznajúc všetkých tých skvelých ľudí, ktorých som v súperoch spoznala, porota mala skutočne veľmi ťažkú úlohu. Súťažný večer bol plný fantastických výkonov. Bolo citelné, že všetci chceli dokázať, že práve „ich učiteľ“ je ten „naj“. Keď porota začala sčítavať body, v sále sa napätie dalo krájať.

6. A výsledky? Radosť, či sklamanie?

Postúpili obaja semifinalisti z Bratislavského, Trnavského a Žilinského kraja a po jednom z Nitrianskeho a Košického kraja. Na jednej strane nával obrovskej radosti, na druhej veľké sklamanie. Do finálového kola sme nepostúpili. Celý súťažný deň však dokázal, že existujú tí „správni učiteľia“,

telia“, ktorí majú tých „správnych žiakov“. Veď výsledok nie je ani tak dôležitý ako to, že sme sa zúčastnili.

7. 4. ročník Zlatého Amosa sa konal v Košiciach, 17. apríla v Spoločenskom pavilóne. Aké boli výsledky?

Do finálového kola sme teda síce nepostúpili, ale osobne som sa ho zúčastnila s cieľom držať ostatným palce a stať pri nich až do konca. Kolegom, ktorých čakalo finále, som veru nezavidela nervozitu, ktorá medzi nimi panovala. Favoriti boli všetci, ťažko bolo určiť kto to tentoraz vyhrá. Povedala by som, že vyhral ten, kto mal najpevnejšie nervy :-)

8. Komu, alebo čomu podľa teba môžeš byť vďačná za svoju obľúbenosť?

Aby bol človek (nielen učiteľ) obľúbený, musí mať okolo seba priateľov a hlavne deti, s ktorými je rád. Mám to šťastie, že som obklopená presne takými ľuďmi. Moja vďaka preto patrí v prvom rade rodičom, že ma nikdy - ako sa hovorí - nebrzdili ale usmerňovali a samozrejme mojim učiteľom, ktorí ma učili. Ale moja vďaka patrí aj ľuďom, ktorí ma rešpektujú takú aká som.

9. Prečo robíš túto prácu a čo ťa na nej baví?

Milujem prácu s deťmi, pretože deti ešte neriešia fázu nudnej dospelosti, sú veľmi tvorivé, spontánne a hravé a to ma na nich najviac baví. A ja som veľmi neposedný typ človeka, a tak prácu v kancelárii si vôbec neviem predstaviť. Odkaz Amosa z Jasova: Prajem mojim kolegom veľa trpezlivosti k deťom, Myslím si, že ak sa učiteľ bude aj naďalej vo výchove a vzdelávaní považovať len za nástroj, táto práca bude pomaly strácať na svojej dôstojnosti. Vytráca sa nielen úcta k učiteľom, ale aj úcta k rodičom a celkovo úcta človeka k druhému človeku, čo ma veľmi mrzí. A preto sa treba každý deň tešiť z maličkostí, ktoré nám život prináša.

N. F. (Rozhovor s Františkou Fehérovou)

„Váž si sám seba a druhý si ťa bude vážiť.“

Už je tomu niekoľko rokov, čo sú v obci dosadené kontajner na separovaný odpad no mnohým to stále zatiaľ veľa nehovorí. Rozličné druhy bežného komunálneho odpadu sa inde triedia aj do farebných igelitových vriec, no pre svoju pohodlnosť ich väčšina ľudí odmieta a tak je predpoklad, že ani u nás sa neujmú. A do kontajnerov, kde sa možno bezplatne zbaviť **papiera (u nás sa nezberia do kontajnerov!)**, skla či plastov, často dostávajú veci, ktoré tam jednoducho nepatria. Títo vinníci sú bez empatie a bez zábran schopní za pár sekúnd zničiť snahu a prácu tých, ktorým na životnom prostredí čo len trocha záleží. **Tým, že do separovaného odpadu vhodíte komunálny odpad, zničíte snahu tých, ktorí separujú, a tento odpad je znehodnocovaný na skládke komunálneho odpadu... Jednoducho povedané: ak vyprázdните svoj odpadkový kôš do kontajnera, ktorý je plný plastu, celý kontajner nakoniec skončí na kope obyčajného smetia a nebude sa recyklovať.** Zničí sa tak snaha tých, ktorí starostlivo triedili plast celý čas. Niektorí možno ešte stále svojou nevedomosťou, iní svojou pohodlnosťou vystavujú svoje životné prostredie veľkému ohrozeniu.

Podobne ako pri vzniku **čiernych skládok**. Zaujímavé je ich zloženie. Okrem tehál, sadrokartónov (stavebný odpad), autosúčiastok a ich doplnkov (nárazníky, filtre), sa na skládkach nachádzajú aj sklenené a plastové fľaše či elektrospotrebiče. Je zaujímavé, prečo sa na skládkach nachádza recyklovateľný odpad, keď je v obci zavedený separovaný zber do označených kontajneroch, ktoré sa v pravidelných intervaloch odvážajú?

Tieto čierne skládky ležia však na pleciah obce a ohrozujú tak jej rozpočet. Sanácia čiernych skládok je totiž nákladná záležitosť. Keďže obec bude musieť vynaložiť svoje obmedzené prostriedky na ich likvidáciu, nebudú sa realizovať rozvojové programy (chodníky, lavičky, cyklotrasy, apod. čiže všetko, čo ľuďom v obci chýba, a to čo by tu chceli mať). Sami seba ukracujeme o rozmach a konkurencioschopnosť vlastnej obce svojou nezodpovednosťou.

Kto vyváža na čierne skládky smeti?

Sú to naši občania alebo ľudia z okolia? Ako ukončiť tento problém?

Jednoducho a zodpovedne. Nevyvážať odpad na tieto skládky a neriskovať tak spoluúčasť. Upozorniť aj suseda, že „odpadky nepatria za prvú zákrutu, ale do tamtých veľkých kontajnerov, ktoré sa volajú smetné nádoby“. Hádzať smeti do košov a nie na zem a .... Separovať! Nehovoríme tu len o deťoch, ale hlavne o dospelých, ktorí im dávajú negatívny príklad.

Zákon o odpadoch spomína **pôvodcov komunálneho odpadu (KO)** – ním je každá fyzická či právnická osoba, ktorej činnosťou

vzniká odpad a je tak povinná nakladať s ním v súlade s podmienkami, ktoré určuje obec. Nezabúdajme preto, že v súlade s VZN je občan povinný: okrem

1. **triedenia a ukladania odpadu podľa zodpovedajúceho systému zberu** aj:

2. **oznámiť obci, ak na jeho nehnuteľnosti bol umiestnený odpad** v rozpore so zákonom alebo nariadením, bezodkladne po zistení takejto skutočnosti, a taktiež:

3. **neukladať** do zberných nádob a kontajnerov na zmesový komunálny odpad **horúci popol, uhynuté zvieratá, horľavý výbušný odpad** a odpad, ktorý by svojim zložením ohrozil zdravie zamestnancov organizácie vykonávajúcej zber a odvoz KO a obyvateľov obce

POKUTA: Ak teda fyzická či právnická osoba poruší tieto povinnosti, bude to pokladané za priestupok, ktorý je sankcionovaný: Obec Jasov môže podľa VZN 2/2009 uložiť fyzickej osobe pokutu do výšky 663,87 € a právnickej osobe pokutu do výšky 6638 €.

Zaujímavosť: *Občianka našej obce nám raz oznámila, že v čase keď odchádzala ráno z domu, bolo v blízkosti jej bydliska do kontajnera vyhodené malé, pásikované divé prasa. Keď sa vrátila poobede domov, prasiatko pravdepodobne dostalo nohy, alebo ... žeby si ho niekto vzal domov na chutnú večeru?*

Odpad je dennodennou súčasťou nášho života. Produkuje ho dokonca viackrát denne. No často si neuvedomujeme, že stačí len začať triediť základné komodity ako sklo, papier, plast a kôš v kuchyni sa do večera naplní. Človek až vtedy zbadá, že koľko vecí je nám ešte stále potrebných, čo všetko z toho „zvyšku“ sa ešte dá použiť k recyklácii, a tak následne prispieť k šetreniu prírodných zdrojov. Najlepšie na tom však je zlepšenie stavu svojho okolia. Nezanedbateľným prínosom sú aj finančné prostriedky za komodity pre obec, ktoré sa väčšinou spätne investujú do oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Ak sa prizrieme spoločne na realitu v obci, zistíme koľko problémov sa pri udržiavaní poriadku vyskytuje. I napriek tomu, že nezamestnaní občania zaradení na aktivačné práce vykonávajú údržbu a čistenie cintorínov, verejných priestranstiev, kanalizačných systémov, krajníc ciest a pod., nemôžu zvládnuť vyčistenie všetkých komunikácií, chodníkov a priestranstiev. Mnohí z návštevníkov cintorína si poprinášajú pomôcky na úpravu hrobových miest a často po nich ostáva nová halda odpadu, ktorá je samozrejme „ďaleko od kontajnerov“.

Pozrime sa na autobusové zastávky a úsek cesty do ZŠ, ktorú väčšinou využíva mladá

generácia. Spokojne, za prítomnosti rodičov, odhodí obaly voľne na zem, akoby nepoznali smetný kôš, či (ne)cítili sa v Jasove ako doma!? Cesty „skrášľujú“ kúskami jedla, roztrhaným papierom a pod.

Podobne vyzerá úsek cesty k rybníku.

Ani pri najlepšej snahe obecnej samosprávy TO BEZ VAŠEJ SPOLUPRÁCE NEJDE. Prejavte, prosím, snahu a dobrú vôľu pre čistejšiu, kultúrnejšiu a zdravšiu obec. Je to predsa budúcnosť nás všetkých a zrkadlo nášho konania. Alebo je vám ľahostajné, v akom životnom prostredí žijeme? Ak áno, tak si nevážite sami seba a **druhí si vás budú vážiť iba natoľko, nakoľko vážite sami seba.**

N.F.

Vážení občania,

dovoľte nám, aby sme namiesto propagácie aktivít nášho zariadenia touto cestou vyjadrili úprimnú vďaku dobrovoľnému požiarnickému zboru obci Jasov. Asi nie je domácnosť, ktorá by nepocítila následky povodní, ktoré nás postihli. Boli to ťažké chvíle pre mnohých z nás, aj keď naše zariadenie voda nepoškodila v takej miere ako niekoľko domácností v našej blízkosti, ale dokázala nás odrezať od všetkých možných prístupov a zabrániť prevádzkovaniu na celý týždeň. Práve v tých najťažších chvíľach často vyčerpaný od únavy dokázali poskytnúť nezištnú pomoc, za ktorú im patrí naša úprimná vďaka. Pri vyjadrovaní poďakovania nechceme a ani nesmieme zabudnúť na priateľský prístup vedenia obce. Spolupráca s nimi nás milo prekvapila tak pri odstraňovaní zostatkov z povodne, ako aj pri akciách, ktoré sme spolu organizovali. Veríme, že všetci si radi spomeniete na deň detí, kedy najkrajším poďakovaním bol šťastný úsmev našich detí.

V nádeji, že ešte prežijeme veľa krásnych akcií a za prejavenie takej blízkej spolupráce takto na záver prijmite, prosím naše úprimné poďakovanie.

Rastislav Bernáth
a personál reštaurácie Starý mlyn

LUK, ŠÍP A TERČ

Pri slove lukostrelba si asi človek najskôr vybaví Robina Hooda alebo Williama Tella. História lukostrelby však siaha oveľa ďalej. Luk patril medzi prvé zbrane už v praveku a postupne sa z neho stala veľmi dokonalá a hlavne tichá zbraň v love, ale aj v boji na diaľku. Ľudia ale stále nebojovali a nelovili, strelba z luku sa im však veľmi páčila, a preto začali medzi sebou súťažiť v presnosti strelby na cieľ. Tak vznikla športová lukostrelba. V súčasnosti sa strieľa z rôznych lukov – olympijský, kladkový, holý a dlhý luk. Je to šport pre všetky vekové kategórie, od malých detí až po dôchodcov a venujú sa mu aj telesne postihnutí.

Lukostrelecký oddiel v Jasove bol založený 4. 12. 2006. Jeho členmi sú strelci a osoby, z ktorých sa niektorí venujú lukostrelbe už od roku 1996 a majú skúsenosti s tréňovaním mládeže, dorastu a dospelých. Za obdobie, ktoré strávili strelci v predchádzajúcich kluboch a oddieloch, získali spolu 18 zlatých, 21 strieborných a 21 bronzových medailí z majstrovstiev SR a víťazstiev Slovenského pohára. Zúčastnili sa mnohých významných Európskych a svetových podujatí ako napríklad Akademické Majstrovstvá sveta, Juniorské Majstrovstvá Európy dospelých a juniorov, Európsky pohár kadetov a juniorov, Grand Prix Európy, svetový pohár a mnoho ďalších podujatí.

Ak ste sa rozhodli venovať sa tomuto výnimočnému športu, alebo si to chcete len vyskúšať, neváhajte kontaktovať trénerov: Peter Nagy (pse@szm.sk) a Pavol Nagy (avalon@szm.sk)

1. Kto môže vstúpiť do oddielu?

Každý, kto má o to záujem a dovŕšil 8 rokov.

2. Potrebujem si kúpiť luk?

Zo začiatku vám poskytneme luk s ktorým môžete strieľať, ale potom odporúčame si zadovážiť vlastnú výstroj, nakoľko luky, ktoré sú k dispozícii, sú vhodné len pre začiatočníkov a pre deti. Každému záujemcovi tréneri pomôžu vybrať správny luk a príslušenstvo a pomôžu aj pri jeho zaoštarovaní.

4. Platí sa za členstvo?

Áno, každý rok sa stanoví výška členského príspevku. Bližšie informácie na adrese archery@szm.sk. Členom sa môžete stať aj ak sa chcete venovať lukostrelbe iba rekreačne.

5. Môžem sa zúčastňovať aj pretekov?

Áno. Po dosiahnutí určitej úrovne sa členovia pravidelne zúčastňujú pretekov v rámci SR.

7. Kde sa konajú tréningy?

V letnom období sa trénuje na strelnici v Jasove a v zimnom v súčasnosti v Moldave n/Bodvou v II Základnej škole na ulici Severnej.

8. Ako rýchlo si osvojím strelbu z luku?

Naše skúsenosti nám ukazujú, že osvojenie si základného postoja a techniky strelby z luku trvá cca 2 roky, ale všetko záleží od jedinca a jeho prístupu k tréningom.

Foto: P. Nagy

Výsledky z:

M-SR hala:

Muži OL:

M. Duchoň 3. Miesto
Pavol Nagy 13. Miesto
M. Guman 20. miesto
Peter Nagy 23. Miesto

Kadeti OL:

J. Duchoň 1. Miesto
J. Žemba 4. Miesto

ME juniorov a kadetov:

Kadeti

J. Duchoň 17. Miesto

Juniori:

M. Duchoň 33. Miesto
Slovakia Grand Cup:

Svetový pohár 1. Kolo:

M. Duchoň

Chrobáci:

M. Podracký 2. Miesto

Prečo by ste sa mali pridať k lukostrelcom v Jasove?

Vyjadrenia členov oddielu:

Tina:

Najlepšie zážitky sú tie, ktoré sme zažili všetci spolu ako klub.

Dominik:

Naj zážitok mám, keď som na domácom preteku v rozstrele na jeden šíp postúpil do finále o zlatú medailu.

Jožo:

Môj naj zážitok je účasť na majstrovstvách sveta v meste Ogden v USA.

Ďuri:

Môj naj zážitok je, keď som ako 9 ročný prvýkrát vyhral majstrovstvá SR a 17. miesto z Majstrovstiev Európy z roku 2010.

Miro:

Najlepší zážitok je pre mňa zúčastňovať sa svetových súťažiach a stretávať tam svojich kamarátov a známych, na ktorých sa stále teším.

Pavol Nagy:

Medzi najlepšie zážitky za 14 rokov, čo sa venujem lukostrelbe, bola popri iných súťažiach, účasť a umiestnenie na 29. mieste na akademických majstrovstvách sveta v roku 2006, kde som tak získal body do svetového rebríčka. Ťažko sa zabúda aj na ten pocit, keď sa mi podarilo zvíťaziť na majstrovstvách republiky a stať sa majstrom SR v halovej lukostrelbe.

Tréneri lukostreleckého oddielu v Jasove – Peter a Pavol Nagy

Hodnotenie futbalovej sezóny 2009/2010

Pred futbalovou sezónou 2009/2010 si no-vo zvolený výbor vytýčil za cieľ oživiť športový život v našej obci a najmä aktivity futbalových mužstiev. Okrem toho dôstojne oslávime 90. výročie založenia športového klubu AC Jasov, ako aj dať do užívania tréningové ihrisko. Oslavy sa uskutočnili skromne a ihrisko plánujeme sfunkčniť na jeseň. A čo naše futbalové mužstvá?

1. DOSPELÉ MUŽSTVO

hrá – II. triedu Okresného majstrovstva. I keď mužstvo má nato, aby hrali vyššiu súťaž z pozície trénera musím povedať, že svojím prístupom to ťažko dosiahnu – nechodia na tréningy, často ani na zápasy, časť futbalistov nemá kondičku na pretekársky šport. Uplynulá sezóna sa z ďaleka neuskutočnila podľa našich predstáv.

Mužstvo skončilo na 11. mieste s výsledkami:

24	22	7	1	16	45:73
----	----	---	---	----	-------

(t.j.: za 24 zápasov nazbierali 22 bodov – 7 zápasov vyhrali, 1x remizovali, 16 zápasov prehrali, s celkovým skóre 45:73)

Kádre dospelého mužstva: Dominik Horváth, Radoslav Ragyos, František Dzurik, Miroslav Cupper, Tibor Perlik, Horváth Karol, Klempár Erik, Takáč Kornel, Budai Michal, Tomko Peter, Novotný Simon, Peter Paulinský, Peter Dzurik, František Hudák, Patrik Šavlík, Martin Maurský, Martin Lukáč, Jozef Lakatoš, Rastislav Timko, Leo Horváth.

2. DORASTENECKÉ MUŽSTVO

hrá – V. ligu Krajského majstrovstva. Je potešujúce, že máme vynikajúce dorastenecké mužstvo, na ktorom môžeme budovať budúcnosť jasovského futbalu. Len o vlas im ušiel postup do IV. ligy. Závisí len od nich, ako budú trénovať, akí budú usilovní a čo všetko urobia preto, aby sa skutočne stali dobrými futbalistami.

Mužstvo skončilo na 4. mieste s výsledkami:

24	14	1	9	68:43
----	----	---	---	-------

Kádre dorasteneckého mužstva: Matúš Bačo, Ewald Horváth, Patrik Horváth, Vladimír Sabol, Radoslav Žiga, Juraj Maurský, Jozef Klempár, Dávid Bodnár, Martin Dzurik, Leo Horváth, Jozef Cibulka, Mikuláš Žiga, Ladislav Štrbík, Ivo Jaklovský.

Žiaci – I. tr. okr.

Krásna – Jasov	1 : 6
Valalíky – Jasov	0 : 2
Jasov – Svinica	1 : 1
Ruskov – Jasov	2 : 3
Jasov – Geča	8 : 1
V. Opátske – Jasov	2 : 3
Jasov – V. Ida	5 : 1
Poproč – Jasov	1 : 3
Jasov – Medzev	6 : 1
Kechnec – Jasov	5 : 0
Skončili na 1. mieste s výsledkami: 22 17 3 2 75:35 54 bod.	

3. ŽIACKE MUŽSTVO

vo futbalovej sezóne 2009/2010 dosiahlo najlepšie výsledky pod vedením Červeného Maximiliána a Dzurika Petra. Vyhrali 1. triedu okresného majstrovstva.

Kádre žiackeho mužstva: Adrián Červený, Zoltán Szilasi, René Žiga, Oliver Žiga, Kristián Horváth, Gabriel Majcher, Peter Potošník, Ján Žiga, Tomáš Šimon, Jozef Klempár, Marián Kompuš, Ján Rudňanský, Marián Žiga.

Je potešujúce, že za naše mužstvá hrávajú len v Jasove bývajúcí hráči, oproti mužstvám z okolia. Na druhej strane je zase škoda, že jasovský futbal už neznamenať tolko pre našich občanov, málo chodia na zápasy a málo podporujú ten pekný šport, ktorý má v Jasove už 90. ročnú tradíciu.

Nemôžeme nespomenúť aj družstvo rekreačných športovcov – starých pánov. Je ich vyše 30 a aktívne a pravidelne sa schádzajú na priateľských zápasoch. Žiaľ, podpora zo strany tohto družstva je pomerne slabá voči mladej športovej generácii.

J. Halász

Foto: Maximilián Červený

TURISTICKÝ ODDIEL v Jasove

srdečne pozýva všetkých svojich členov, ako aj milovníkov prírody, na zimnú túru tohto roku:

SPOLOČNÝ VÝSTUP NA JASOVSKÚ SKALU spojený s PRECHÁDZKOU K VEĽKÉMU PRAMEŇU,

ktorý sa uskutoční **30. 12. 2010.**

Stretnutie bude pri Starom mlyne o 13.00 hod.

Ďakujeme všetkým účastníkom za dobrovoľnú činnosť pri čistení Náučného chodníka Jasovská skala v apríli 2010.

